ਤ੍ਰਿ ਬੈ ਲੀ

G. 198 نربینی

ਈਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ
ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ

162

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਭਾਪੇ ਦੀ ਹੱਟੀ [ਰਜਿਸਟਰਡ]
ਬਾਜ਼ਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ

ਸਭ ਹੱਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ

ਈ ੧.੪੨੧੦੨
੨੧੧੭ ਬ
27171

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ੧੯੪੧

"ਪੰਜਾਬ ਲਿਟਰੇਰੀ ਪ੍ਰੈਸ" ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ
ਮਿਸਟਰ ਸ਼ਮਸ ਦੀਨ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ ਛਪਿਆ
ਪਬਲਿਸ਼ਰ:—ਸ: ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ

ਕਾਵਿ-ਸੂਚੀ

ਸਤਕਾਰ	ੳ
ਨਾਮ-ਸੰਕੇਤ	੨
ਹੇ ਟਿਮ ਟਿਮ ਕਰਦੇ ਦੀਵੇ	੩
ਝਾਤ	੬
ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਅਪਣਾ ਆਪ ਲੁਕਾਵਾਂ	੮
ਪਹਾੜੀ ਪੰਛੀ	੧੦
ਫਿਰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ?	੧੨
ਪੰਜਾਬ	੧੪
ਰਾਤੀਂ	੧੫
ਰਮਜ਼ਾਂ	੧੮
ਮੇਰੇ ਸੋਹਣੇ ਗੀਤ !	੨੧
ਤੇਰੇ ਯੋਗ ਬਣਨ ਦੀ ਖਾਤਰ	੨੪
ਜ਼ਮੁਰਦੀ ਚਿੜੀ ਨੂੰ	੨੬
ਜੀਵਨ-ਪ੍ਰਭਾਤ	੨੭
ਵੰਝਲੀ	੨੮
ਸੋਹਣੀਏਂ, ਦਸ ਜਾ ਅਪਣਾ ਨਾਂ	੩੦
ਜਦ ਰਾਤੀਂ ਤੜਫਣ ਤਾਰੇ	੩੩
ਦੀਵਾਨੀ	੩੪
ਬੂਟਾ ਹਰਿਆ	੩੭
ਉਸਦੇ ਬਾਝੋਂ ਕੌਣ ਹੈ ਮੇਰਾ ?	੩੮
ਪੁਨਰ-ਜਨਮ	੩੯

ਪਰੀਆਂ	੪੧
ਅਮਰ ਕਹਾਣੀ	੪੪
ਮੇਰਾ ਟੁਟ ਗਿਆ ਰਾਗ ਤਰਾਨਾ	੪੫
ਮੁਨਿਆਰਾਂ ਦੇ ਖੜੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ	੪੭
ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ	੪੯
ਜਲ ਕੰਢੇ	੫੧
ਮੁੜਨਾ ਪਿਛਾਂ ਨਾ ਸਾਡੀ ਰੀਤ	੫੩
ਮੇਰੀ ਹਸਤੀ	੫੬
ਖੰਡਰ-ਰਾਗ-ਭਵਨ	੫੭
ਖੰਭੜੀਆਂ	੫੮
ਲਹਿਰਾਂ ਝਨਾਂ ਦੀਆਂ	੫੯
ਘੁੱਗੀ ਨੂੰ	੬੧
ਜੀਵਨ-ਵਿਗਿਆਨ	੬੪
ਕਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ?	੬੬
ਆਸ ਦਾ ਬੂਟਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਖਿਲਦਾ ?	੬੮
ਕੋਇਲ ਦੀ ਅਵਾਜ਼	੬੯
ਇਹ ਭਰੇ ਨਾ ਜੀਵਨ ਪਿਆਲਾ	੭੦
ਰੁਬਾਈਆਂ	੭੧
ਜੀਵਨ-ਤ੍ਰੰਗ	੭੪
ਕਵੀ ਦਾ ਅੰਤਮ ਗੀਤ	੭੮
ਭੁਖ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ	੮੫
ਮੋਰਨੀ	੮੬

ਸਤਕਾਰ

ਤ੍ਰਿਬੈਣੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਨੌਜੁਆਨ ਕਵੀਆਂ—ਈਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ—ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ।

ਈਸ਼ਵਰ ਤੇ ਕਰਤਾਰ ਦੋਵੇਂ ਚਿਤ੍ਰਕਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਜਾਨ ਫ਼ਲਾਸਫ਼ਰ। ਈਸ਼ਵਰ ਦਿਲਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦਾ, ਕਰਤਾਰ ਰੂਹਾਂ ਵਿਚ ਝਾਤੀਆਂ ਮਾਰਦਾ ਅਤੇ ਸੁਜਾਨ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਗੁੰਝਲਾਂ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਈਸ਼ਵਰ ਪਿਆਰਵਾਦੀ, ਕਰਤਾਰ ਛਾਇਆਵਾਦੀ ਅਤੇ ਸੁਜਾਨ ਫਲਸਫ਼ੀ ਹੈ। ਤ੍ਰਿਬੈਣੀ ਵਿਚ ਇਸ ਲਈ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਤਿੰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਗ—ਦਿਲ, ਦਿਮਾਗ਼ ਅਤੇ ਆਤਮਾਂ—ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

ਕਵੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉਪਜੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਦੇ ਦਵਾਲੇ ਪਰਕਰਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਟ ਨੂੰ ਰੀਝਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਭੇਟਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਕਵਿਤਾ। ਈਸ਼ਵਰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਨੂੰ ਰੀਝਾਉਣ ਲਈ ਕਵਿਤਾ ਰਚਦਾ ਹੈ :

ਇਹ ਕਾਗ਼ਜ਼ੀ ਸੁਨੇਹੇ ਲਿਖ ਲਿਖ ਜੋ ਪਾਉਂਦਾ ਹਾਂ,
ਪਰਵਾਨ ਹੋਣ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਕਰਤਾਰ ਕਿਸੇ ਅਦਿਸ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੀ ਝਾਤ ਨਾਲ ਝੂਮ ਕੇ ਗਾ ਉਠਦਾ ਹੈ :

ਇਸ ਜੀਵਨ ਪਾਸਾਰ 'ਚ ਉਹਦੀ ਝਾਤੀ,
ਰੰਗ ਰੂਪ ਤੇ ਛਾਈ ਭਿੰਨੀ ਰਾਤੀ,
ਦਸ ਰਿਹਾ ਕੋਈ ਸੋਅ ਪੰਛੀ ਪਰਭਾਤੀ,
ਨਿੰਮ੍ਹੀ ਨਿੰਮ੍ਹੀ ਨੁਹਾਰ ਨਾ ਕਿਸੇ ਸਿਵਾਤੀ,
ਪਰ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਲੂੰ ਲੂੰ ਠਾਰ ਗਿਆ 'ਉਹ'।

ਕਿਸੇ ਗੁਆਚੀ ਅਰਸ਼ੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਮੁਤਲਾਸ਼ੀ ਸੁਜਾਨ ਭੁਲੇਖਾ ਖਾ ਹਰ ਆਉਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਸੋਹਣੀ ਨੂੰ ਕਹਿ ਉਠਦਾ ਹੈ :

ਸੋਹਣੀਏਂ ਦੱਸ ਜਾ ਅਪਣਾ ਨਾਂ !

† † † †

ਓ

TO READ THE ENTIRE BOOK PLEASE CONTACT US:

whatsapp: +92-3160770117

email: worldcentreforpunjabi@gmail.com

World Centre for Punjabi, Lahore, Pakistan.